

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar ändras i fråga om nätverksutrustningar och kommunikationsnät. Ändringarna föranses av en ändring av direktivet om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning i fråga om elektromagnetisk kompatibilitet.

Samtidigt görs även andra ändringar i lagen. I bestämmelserna om radiotillstånd införs lindringar som förutsätts av konventionen om tillhandahållande av telekommunikationsresurser för lindrande av katastrofverksamhet och för hjälpinsatser. Identifiering och lokalisering av koncessionsberoende radiosändare som används utan tillstånd underlättas så att Kommunikationsverket ges rätt att använda identifieringsuppgifter även för det-

ta användningsändamål. Fördelningen av behörighet mellan Statsrådet och Kommunikationsverket gällande användningen av radiofrekvenser ändras. De centrala användargrupperna av radiofrekvenser åläggs att förbereda sig för undantagsförhållanden. Dessutom föreslås vissa mindre ändringar av teknisk natur.

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft i enlighet med direktivet så att lagarna har utfärdats senast den 20 januari 2007 och bestämmelserna om elektromagnetisk kompatibilitet träder i kraft den 20 juli 2007. Meningen är att de övriga ändringarna träder i kraft så snart som möjligt efter det lagarna utfärdats.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning.....	3
2. Nuläge	3
2.1. Lagstiftning och praxis.....	3
Vilkor som gäller nätverksutrustningars och fasta installationers elektromagnetiska kompatibilitet	3
Radiotillstånd och radiosändare som används i internationella räddningsuppgifter	4
Beslut om användningen av radiofrekvenser	4
Identifiering och lokalisering av illegal användare.....	5
Frekvensanvändarnas beredskapsskyldighet och undantagsförhållanden sam försvarets rätt till information.....	5
Övrigt.....	5
2.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU	6
EMC-direktivet och R&TTE-direktivet.....	6
Det nya EMC-direktivet och centrala ändringar.....	7
R&TTE-direktivets tillämpningsområde	8
Tammerforskonventionen.....	8
2.3. Bedömning av nuläget	8
3. Propositionens mål och centrala förslag	9
3.1. Mål	9
3.2. Centrala förslag.....	9
4. Propositionens konsekvenser	9
4.1. Ekonomiska konsekvenser	9
4.2. Konsekvenser för myndigheterna	9
4.3. Samhälleliga konsekvenser	9
5. Beredningen av propositionen	10
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	10
5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats.....	10
6. Samband med andra propositioner.....	10
DETALJMOTIVERING.....	11
1. Motivering	11
2. Närmare bestämmelser och föreskrifter.....	16
3. Ikraftträdande.....	16
4. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning	17
4.1. Överföring av lagstiftningsmakten.....	17
4.2. Integritetsskydd och rörelsefrihet	17
4.3. Bedömning av lagstiftningsordningen.....	18
LAGFÖRSLAG	19
Lag om ändring av lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar.....	19
BILAGA.....	24
PARALLELLTEXTER.....	24
Lag om ändring av lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar.....	24

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

I lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar (1015/2001), nedan radiolagen, finns bestämmelser om användning av radioanläggningar och radiofrekvenser, om utsläppande på marknaden av teleutrustningar och i anknytning därtill om Kommunikationsverkets styrnings- och övervakningsuppgifter. De radioanläggningar som hör till lagens tillämpningsområde är radiosändare, radiotelefoner och fjärrstyrningsanordningar och radiomottagare, såsom televisioner och sladdlösa högtalare som fungerar med radiofrekvenser. Med teleutrustningar avses utöver radioanläggningar även teleterminalutrustningar och nätutrustningar. Teleterminalutrustningar är t.ex. fasta telefoner och nätutrustningar är t.ex. styrningsutrustning för telefonväxlar. Mobiltelefonen är både en radioanläggning och en teleterminalutrustning. Det viktigaste syftet med lagen är att sköta om en effektiv och tillräckligt störningsfri användning av radiofrekvenser. Radiolagen ändrades senast genom en lag som trädde i kraft den 1 mars 2005 (46/2005). De nu föreslagna ändringarna beror på nationellt sättande i kraft av Europaparlamentets och rådets direktiv (2004/108/EG) om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet och om upphävande av direktiv 89/336/EEG, nedan det nya EMC-direktivet. Samtidigt görs i lagen de ändringar som förutsätts i den i Tammerfors den 18 juni 1998 undertecknade konventionen om tillhandahållande av telekommunikationsresurser för lindrande av katastrofverkningar och för hjälpinsatser (FördrS 15/2005). Behovet av ändringar har uppkommit även på grund att radiofrekvensernas samhällseliga betydelse har ökat i en accelererande takt. Dessutom har Kommunikationsverket i sin praktiska verksamhet observerat att det i regleringen finns vissa missförhållanden som det är ändamålsenligt att rätta till i detta sammanhang.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Nedan beskrivs bestämmelserna i den nuvarande lagen till den del som bestämmelserna enligt propositionen föreslås bli ändrade. Av dessa är de centralaste regleringsområdena de villkor som gäller nätverksutrustningarnas elektromagnetiska kompatibilitet, radiotillstånd och radiosändare som används i internationella räddningsuppgifter, beslut om användningen av radiofrekvenser, identifiering och lokalisering av användare av illegal radiosändare samt frekvensanvändarnas förberedelser och undantagsförhållanden.

Vilkor som gäller nätverksutrustningars och fasta installationers elektromagnetiska kompatibilitet

Bestämmelser om nätverksutrustningars överensstämmelse med kraven finns i 21 d § i radiolagen. Enligt 1 mom. skall överensstämmelse med kraven påvisas genom intern produktionskontroll för nätverksutrustning, vars tillverkare har tillämnat nationella standarder motsvarande i Europeiska gemenskapernas officiella tidning offentliggjorda harmoniserade standarder för elektromagnetisk kompatibilitet eller sådana nationella standarder för vilkas tillämpningsområde det inte finns harmoniserade standarder. Enligt 2 mom. skall för en nätverksutrustning, vars tillverkare inte har tillämnat i 1 mom. avsedda standarder eller har tillämnat dem endast delvis, påvisas överensstämmelse med kraven genom en produktionskontroll som innehåller ett intyg eller en beskrivning av ett i 14 § i elsäkerhetslagen (410/1996) avsett besiktningsorgan. Det är därmed obligatoriskt att använda besiktningsorgan, om standarderna inte har följts till alla delar.

I lagen finns det inte några specialbestämmelser om fasta installationer. De bestämmelser som tillämpas på en fast installation

beror därmed på utrustningar som används i installationen. En typisk utrustning som används för installationen är en i lagen avsedd nätverksutrustning, varvid därpå tillämpas de ovan beskrivna bestämmelserna i 21 d §.

Om de allmänna kvalitetskraven för kommunikationsnät finns i 128 § i kommunikationsmarknadslagen (393/2003). Enligt 1 punkten skall allmänna kommunikationsnät och kommunikationstjänster samt kommunikationsnät och kommunikationstjänster som ansluts till dem skall planeras, byggas och underhållas bl.a. så att näten och tjänsterna tål normala klimatrelaterade, mekaniska, elektromagnetiska och andra yttre störningar som kan förväntas (2 punkten) och att näten och tjänsterna inte orsakar oskäligen elektromagnetiska eller andra störningar (6 punkten). När den fasta installationen är en del av det allmänna kommunikationsnätet eller ett därtill anslutet kommunikationsnät gäller kraven i 128 § i kommunikationsmarknadslagen för den. Krav som gäller elektromagnetisk strålningstålighet och störningsutsläpp regleras närmare i lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar.

Enligt 129 § i kommunikationsmarknadslagen kan Kommunikationsverket meddela sådana i 128 § avsedda föreskrifter om kvalitetskrav och kompatibilitet. Föreskrifterna kan gälla bl.a. säkerhet och störningsfrihet i kommunikationsnät (10 punkten), teknisk dokumentation (17 punkten), övriga härmed jämförbara tekniska krav på kommunikationsnät eller kommunikationstjänster (21 punkten). I syfte att säkra störningsfri kommunikation kan Kommunikationsverkets föreskrifter med stöd av 130 § riktas även på sådana nät som inte är anslutna till det allmänna kommunikationsnätet (separata nät).

I 131 § i kommunikationsmarknadslagen har bestämts om en allmän skyldighet att avhjälpa en störning, om ett kommunikationsnät eller en utrustning orsakar fara eller störning för ett kommunikationsnät, utrustning, kommunikationsnätets användare eller någon annan person. Bestämmelsen gäller både en fast installation som är en del av det allmänna kommunikationsnätet och även alla andra fasta installationer. På samma sätt gäller Kommunikationsverkets rätt att meddela föreskrifter om behövliga avhjälpningsåtgärder även fasta installationer.

Radiotillstånd och radiosändare som används i internationella räddningsuppgifter

Om radiotillstånd finns bestämmelser i 7 § i radiolagen. Enligt paragrafen behövs i regel Kommunikationsverkets tillstånd för innehav och användning av de radiosändare som fungerar på andra än bestämda gemensamma frekvenser. I 7 § 5 och 6 mom. i radiolagen finns särskilda undantagsbestämmelser för radiotillstånd. Dessa gäller polismän från främmande stater i vissa fall samt statsbesök. Företrädare för främmande stater och andra utlänningar gäller även bestämmelsen i 7 § 4 mom. enligt vilken Kommunikationsverket kan som radiotillstånd godkänna ett tillstånd, berättigande eller användningsrätt vilka utfärdats av en behörig myndighet i ett främmande land. Denna bestämmelse tillämpas även på i 3 § 2 mom. avsedda radioanläggningar som används av en främmande stats örlogsfartyg, militära luftfartyg eller andra luftfartyg som används enbart för statliga ändamål. Den som deltar i en internationell räddningsuppgift behöver därmed för sin radiosändare ett radiotillstånd enligt huvudregeln.

Beslut om användningen av radiofrekvenser

Koncessionsbestämmelserna anknyter nära till bestämmelserna om användningen av radiofrekvenser. Enligt 4 § i kommunikationsmarknadslagen krävs koncession när tjänster som förutsätter radiofrekvenser tillhandahålls i sådana digitala markbundna masskommunikationsnät eller mobilnät där allmän televerksamhet utövas. Enligt 5 § skall en koncession förklaras ledig att sökas när frekvenser som tekniskt och med hänsyn till en effektiv användning av frekvenserna är ändamålsenliga blir lediga för koncessionsberoende televerksamhet. Om beslutanderätten om användningen av radiofrekvenser finns bestämmelser i 6 § i radiolagen. Enligt 1 mom. bestämmer Kommunikationsverket primärt om användningen av radiofrekvenser för olika användningsändamål genom en föreskrift av normkaraktär som följs allmänt. Enligt 2 mom. fastställer statsrådet en plan för användning av de frekvensområden som anvisas för koncessionsberoende televerksamhet och koncessionsberoende televisions-

och radioverksamhet genom att utfärda en förordning i ärendet. I statsrådets förordning om användningsplan för frekvensområden i televisions- och radioverksamhet samt i televerksamhet som är beroende av koncession (1159/2002) finns bestämmelser om antalet televisions-, radio- och mobilnät, om de frekvensområden som används för verksamheten och vissa omständigheter av teknisk natur. De frågor som avgörs i användningsplanen är typiskt sådana frågor vars också förutsätter ett politiskt övervägande. Enligt 3 mom. skall statsrådet granska användningsplanen på nytt, om det för koncessionsberoende verksamhet kan anvisas mera frekvenser. Beslutanderätten om användningen av radiofrekvenser delas därmed av statsrådet och Kommunikationsverket.

Identifiering och lokalisering av illegal användare

Kommunikationsverket har enligt 30 § i radiolagen rätt att bedriva observation av radiokommunikationen och det tekniska utförandet för att säkerställa att radiofrekvenserna är tillräckligt störningsfria och att de används effektivt. Identifieringsuppgifter för konfidentiella radiosändningar får vara föremål för observation och användas bara i den utsträckning som det är nödvändigt för att identifiera och lokalisera orsaken till störningar av radiokommunikationen, avhjälpa eller begränsa störningar och vidta åtgärder för att den som orsakat störningar ställs under åtal. Uppgifterna får inte användas i syfte att lokalisera en koncessionsberoende radiosändare som används utan tillstånd så länge som användaren inte orsakar störningar även om det skulle vara sannolikt att störningar uppstår inom en nära framtid.

Frekvensanvändarnas beredskapsskyldighet och undantagsförhållanden sam försvarets rätt till information

Frekvensanvändarnas beredskapsskyldighet

I den nuvarande radiolagen finns det inte någon bestämmelse om beredskapsskyldighet för frekvensanvändare. I 90 § i kommunikationsmarknadslagen finns det en bestämmelse om teleföretagens allmänna beredskaps-

skyldighet. Bestämmelsen kan anses gälla även användningen av frekvenser, men den begränsar sig endast till teleföretag och kommunikationsmarknadslagens tillämpningsområde. Den gäller inte sådana frekvensanvändare som inte är teleföretag.

Försvarsmaktens rätt till information

På grund av försvarsförberedelser och förberedelser för undantagsförhållanden har försvarsmakten behov att få veta och använda sådana uppgifter om användningen av radiofrekvenser som Kommunikationsverket innehar. Kommunikationsverket har frekvensuppgifterna i en särskild frekvensdatabas. Uppgifterna kan användas genom en teknisk anslutning. En del av frekvensuppgifterna är sekretessbelagda. Av denna orsak har Kommunikationsverket prövat att Försvarsmakten inte kan använda frekvensdatabasen genom den tekniska anslutningen.

Övrigt

Beviljande av radiotillstånd och radiosändarens överensstämmelse med kraven

Om beviljande av radiotillstånd finns bestämmelser i 10 § i radiolagen. Enligt paragrafen är förutsättningen för beviljande av radiotillstånd att det användningsändamål som framlagts i ansökan är rätt, att det kan anvisas lämpliga frekvenser för användningsändamålet och att det inte finns motiverad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelserna. Dessutom förutsätts att för den radiosändare som tillståndet skall gälla har överensstämmelse med kraven säkrats. I paragrafen nämns emellertid inte överensstämmelse direkt som en juridiskt prövad förutsättning för beviljande av radiotillstånd, utan som den grund som hindrar ett beviljande av tillstånd är en sannolik överträdelse av bestämmelserna.

Återkallande av radiotillstånd och besvär rätt

Om återkallande av radiotillstånd finns bestämmelser i 12 § i radiolagen. Enligt 1 mom. 3 punkten kan Kommunikationsverket återkalla ett radiotillstånd, om tillståndshavaren inte använder de radiofrekvenser som an-

visats i tillståndet eller inte börjar använda dem inom den rimliga tidsfrist som Kommunikationsverket uppställt. Enligt den nuvarande lagen kan ändring sökas separat även i ett beslut om den tidsfrist som Kommunikationsverket utsatt.

Behörighetsexamen som gäller användningen av radiosändare

Om den behörighetsexamen som gäller radiosändare finns bestämmelser i 15 § i radiolagen. Enligt paragrafen skall den som använder en radiosändare för maritim radiokommunikation eller amatörradiokommunikation ha ett av Kommunikationsverket beviljat behörighetsbevis. För erhållande av behörighetsbevis skall behörighetsexamen avläggas. Vid examen skall den som deltar i examen visa att han eller hon känner till reglerna, anvisningarna och anläggningarna inom det ifrågasatta slaget av radiokommunikation och har nödvändiga språkkunskaper. Kommunikationsverket beslutar om examensfordringarna och examensförrättarna.

Märkning av teleutrustning och information om dem

Om märkning av teleutrustning och den information som skall ges om dem finns bestämmelser i 22 § i radiolagen. Enligt paragrafen skall tillverkaren av en teleutrustning förse en i enlighet med bestämmelserna säkerställd utrustning med en märkning så som Kommunikationsverket bestämmer. Radioanläggningen eller teleterminalutrustningen skall åtföljas förutom av en försäkran om överensstämmelse också av uppgifter på finska och svenska om anläggningens eller utrustningens användningsändamål (*meddelande om användningsändamål*). Uppgifterna skall vara tydligt synliga på radioanläggningens försäljningsförpackning och i handboken och av dem skall framgå de Europeiska unionens medlemsstater eller geografiska områden där anläggningen avses bli använd. Av uppgifterna på en teleterminalutrustning skall klart framgå till vilka anslutningar i ett allmänt kommunikationsnät den är avsedd att anslutas.

Ställning för utrustning som används i radiokommunikation för luftfart

Specialbestämmelsen om utrustning som används i radiokommunikation för luftfart finns i 24 § 1 mom. 4 punkten. Enligt bestämmelsen tillämpas inte reglering om överensstämmelse med kraven på utrustning som används i radiokommunikation för luftfart. Bestämmelsen gäller både utrustning både ombord på luftfartyg och på marken.

Kommunikationsverkets rätt att söka ändring

Om ändringssökande finns bestämmelser i 40 § i radiolagen. Enligt paragrafen får ändring sökas i Kommunikationsverkets beslut enligt förvaltningsprocesslagen. Kommunikationsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet skall iaktas trots att ändring har sökts, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat. Enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996) har en myndighet besvärsmått på grundval av stadgande i lag eller om besvärsmått är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten skall beakta. Det finns ingen särskild bestämmelse om Kommunikationsverkets rätt att söka ändring.

2.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

EMC-direktivet och R&TTE-direktivet

Enligt principerna för Europeiska unionens inre marknad skall varorna få röra sig fritt från ett land till ett annat så länge de uppfyller enhetliga kvalitetskrav. Denna fria rörlighet kan inte förhindras genom gränskontroller eller genom andra kontroller som föregriper utsläppandet på marknaden. Övervakningen skall ske genom åtgärder i efterskott.

Regleringen av utsläppandet på marknaden av radioutrustning och teleterminalutrustning grundar sig på bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv om radioutrustning och teleterminalutrustning och om ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse (1999/5/EG), nedan R&TTE-direktivet (Radio equipment & Telecommu-

nications Terminal Equipment).

Utsläppandet av elmateriel på marknaden regleras av rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (89/336/EEG), nedan EMC-direktivet (ElectroMagnetic Compatibility).

R&TTE-direktivets och EMC-direktivets tillämpningsområde är delvis överlappande. EMC-direktivet gäller EMC-kraven för all elmateriel, även teleutrustning, medan R&TTE-direktivet gäller alla krav för radioutrustning och teleterminalutrustning, även EMC-krav. Kraven är desamma, eftersom det i R&TTE-direktivet till dessa delar hänvisar till EMC-direktivet. För teleterminalutrustning och radioutrustning täcker kraven i R&TTE-direktivet därmed även kraven i EMC-direktivet.

R&TTE-direktivet har i Finland genomförts genom bestämmelserna radiolagen. Samtidigt som R&TTE-direktivet har genomförts i Finland har lagstiftningen för radioutrustning och teleterminalutrustning även tillnärmats kraven i EMC-direktivet. I lagen finns bestämmelser även för påvisande av överensstämmelse med EMC-kraven i fråga om nätverksutrustning. Noggrannare bestämmelser om EMC-kraven finns i Kommunikationsverkets föreskrift om säkerställandet av radioanläggningars överensstämmelse med väsentliga krav och om märkningen av dem 1C/2003 M. EMC-direktivet har i Finland genomförts för andra än teleutrustningar genom den allmänna lagstiftningen om elmateriel.

Det nya EMC-direktivet och centrala ändringar

Den nya EMC-direktivet utfärdades den 15 december 2004. Direktivet trädde i kraft den 20 januari 2005. Direktivet skall sättas i kraft nationellt senast den 20 januari 2007. Tillämpningen av det nya direktivet börjar den 20 juli 2007. Den övergångsperiod efter vilken det gamla direktivet inte längre kan tillämpas på produkter som släpps ut på marknaden upphör den 20 juli 2009.

Avsikten med det nya EMC-direktivet är att klargöra regleringen, minska tillverkarnas skyldigheter och underlätta övervakningen. De centrala ändringarna gäller obligatorisk

användning av besiktningsorgan vid förfarandet samt de s.k. fasta installationernas ställning.

I det nya EMC-direktivet avgränsas radioutrustning och teleterminalutrustning utanför tillämpningsområdet (artikel 1.2). Av teleutrustningarna gäller det nya direktivet därmed endast nätverksutrustningar och fasta installationer. R&TTE-direktivets krav på elektromagnetisk kompatibilitet gäller teleterminal- och radioutrustningar.

Användning av besiktningsorgan för att påvisa överensstämmelse med kraven är enligt det nya EMC-direktivet inte längre någonsin obligatoriskt (artikel 7). Enligt gällande direktiv skall besiktningsorgan användas då när enhetliga standarder inte har följts till alla delar.

För en fast installation gäller, enligt det nya EMC-direktivet, särskilda bestämmelser som är lindrigare än för andra utrustningar. Med fast installation avses i det nya EMC-direktivet en särskild kombination av olika typer av apparater och i förekommande fall andra anordningar som är monterade, installerade och avsedda för permanent användning på en på förhand fastställd plats (artikel 2.1 punkt c). Väsentliga krav, bedömningsförfarande, CE-märkning och bestämmelser om andra märkningar behöver inte följas, om det gäller apparater som är avsedda att byggas in i en bestämd fast installation och inte är kommersiellt tillgängliga på annat sätt (artikel 13.1). Installationen skall dock installeras enligt god branschpraxis och i enlighet med informationen om hur dess komponenter är avsedda att användas för att uppfylla skyddskraven (bilaga I punkt 2). God branschpraxis skall dokumenteras och den eller de ansvariga personerna skall hålla dokumentationen tillgänglig för kontroll för berörda nationella myndigheter så länge som den fasta installationen är i drift (bilaga I punkt 2). I sådana fall skall den fasta installationens identitet och dess egenskaper avseende elektromagnetisk kompatibilitet framgå av den medföljande dokumentationen tillsammans med de försiktighetsåtgärder som skall vidtas när apparaten byggs in i den fasta installationen (artikel 13.1). Medlemsstaterna skall införa de bestämmelser som krävs för att den eller de personer skall kunna identifieras som ansvarar för att fastställa att en fast

installation överensstämmer med de tillämpliga väsentliga kraven (artikel 13.3).

Regleringen av den tekniska dokumentationen har ändrats i det nya EMC-direktivet så att utöver försäkran om överensstämmelse är även den tekniska dokumentationen obligatorisk. De skall innehålla en allmän beskrivning av utrustningen, de tillämpade standarderna, en bedömning av EMC-kraven samt ett eventuellt utlåtande av besiktningsorganet.

I det nya EMC-direktivet har bestämmelserna systematiserats på nytt. I det nya direktivets bilaga (bilaga VII) finns en jämförelsetabell över bestämmelserna i det nuvarande direktivet och motsvarande bestämmelser i det nya EMC-direktivet.

R&TTE-direktivets tillämpningsområde

R&TTE-direktivets tillämpningsområde har ändrats. Rådets direktiv 93/65/EEG om definition och användning av kompatibla tekniska specifikationer vid upphandling av utrustning och system för ledning av lufttrafiken har upphävts och fr.o.m. den 20 oktober 2005 har vissa radioanläggningar i luftfart som omfattades av direktivet överförts till R&TTE-direktivet och förfarandet med nationellt godkännande tillämpas inte längre på dem. Som en följd av ändringen har de radioanläggningar som används för kommunikation i luftfart övergått till direktivets tillämpningsområde till de delar de är markbundna.

Tammerforskonventionen

Tammerforskonventionen ingicks i Tammerfors den 18 juni 1998. Riksdagen godkände ändringarna i konventionen den 29 januari 1999 och republikens president godkände dem den 12 mars 1999. En lag om sättande i kraft av vissa till området för lagstiftningen hörande bestämmelser i ändringarna (319/1999) utfärdades den 12 mars 1999. Anmälan om godkännandet lämnades den 1 april 1999 till Förenta Nationernas generalsekreterare som är depositarie. Konventionen trädde internationellt i kraft den 8 januari 2005. Konventionen sattes nationellt i kraft den 11 februari 2005 genom republikens presidents förordning om sättande i kraft av

konventionen om tillhandahållande av telekommunikationsresurser för lindrande av katastrofverknningar och för hjälpinsatser samt om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen (87/2005).

Innehållet i Tammerforskonventionen har beskrivits i den regeringsproposition som gällde godkännandet av konventionen (RP 273/1998). Syftet med konventionen är att skapa en internationell rättslig grund för att underlätta användningen av telekommunikation under biståndsverksamhet vid katastrofer. Målet med konventionen är att avlägsna hinder för användning av telekommunikation, såsom krav på typgodkännande, i nationella bestämmelser. Genom konventionen syftar man även till att öka biståndspersonalens säkerhet.

I fråga om den nu aktuella lagändringen är artikel 9 central i konventionen. Enligt denna artikel eftersträvar avtalsparterna att minska eller avlägsna hinder för användning av telekommunikationens resurser orsakade av regleringen. Sådana hinder kan vara bl.a. begränsningar av import och export av telekommunikationsutrustning, begränsningar av användningen av utrustningar eller radiofrekvenser samt reglering som begränsar personalens rörlighet. Begränsningarna kan minskas bl.a. genom att befria de för räddningsåtgärder avsedda telekommunikationsresurserna från tillämpningsområdet för bestämmelserna, genom ett förfarande med utredning av resurserna på förhand eller genom en snabbkontroll samt genom erkännande av utländsk typgranskning.

2.3. Bedömning av nuläget

Gällande lagstiftning i Finland motsvarar inte till alla delar kraven i det nya EMC-direktivet. Bestämmelserna om påvisande av EMC-kraven för nätutrustning skall lindras. Dessutom skall det i lagen införas en särskild bestämmelse om påvisande av EMC-kraven för en fast installation. I övriga delar krävs det inga lagändringar på grund av ändringarna i direktivet.

Tammerforskonventionen förutsätter lindring i regleringen av radiotillstånd, enligt vilken den som deltar i en internationell rädd-

ningsuppgift inte behöver ett radiotillstånd enligt huvudregeln. Regleringen av besluten om användning av radiofrekvenser är det ändamålsenligt att göra smidigare så att behörigheten vid behov i någon mån kan överföras från Kommunikationsverket till Statsrådet. Utnyttjandet av identifieringsuppgifterna för att lokalisera en olagligt använd koncessionsberoende radiosändare är nödvändigt för att förebygga störningar. Utöver teleföretagen skall även betydelsefulla grupper som använder frekvenser åläggas att förbereda sig för undantagsförhållanden genom en uttrycklig bestämmelse. Smärre brister som iakttagits i den praktiska verksamheten är det ändamålsenligt att korrigera samtidigt.

3. Propositionens mål och centrala förslag

3.1. Mål

Propositionens mål är att harmonisera den finska lagstiftningen och bestämmelserna i det nya EMC-direktivet och Tammerforskonventionen. Till dessa delar kopplar propositionens mål till de allmänna målen för direktivet och konventionen. Målet med propositionen är dessutom att klargöra fördelningen av behörighet i fråga om användningen av radiofrekvenser så att den motsvarar frekvensernas samhälleliga betydelse, förebygga uppkomsten av radiostörningar, effektivisera beredskapen för undantagsförhållanden och korrigera brister som upptäckts i den praktiska verksamheten.

3.2. Centrala förslag

I propositionen föreslås att i radiolagen införs lagändringar om teleutrustningar och kommunikationsnät som beror på ändringen av EMC-direktivet (4, 21, 21 d och 21 e §). I regleringen av radiotillstånd införs de lindringar som Tammerforskonventionen förutsätter (7§). Lokalisering av en koncessionsberoende radiosändare som används utan tillstånd underlättas så att Kommunikationsverket ges rätt att använda identifieringsuppgifterna även för detta användningsändamål (30 §). Fördelningen av behörighet mellan Statsrådet och Kommunikationsverket i fråga om

användningen av frekvenser ändras (6 §). De centrala användargrupper av radiofrekvenser som Försörjningsberedskapscentralen framlagt åläggs att förbereda sig för undantagsförhållanden (43 a §). Dessutom föreslås i propositionen vissa andra mindre lagändringar främst av teknisk natur som gäller bl.a. beviljande av radiotillstånd (10 §), ändringsökande (12 och 40 §), förrättare av behörighetsexamina (15 §), märkning av utrustningar (22 §), tillämpningsområdet för förfarandet med utsläppande på marknaden (24 §) och försvarets och gränsbevakningsväsendets rätt till information (43 b §).

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Propositionens ekonomiska verkningar är små.

4.2. Konsekvenser för myndigheterna

Ändringen av behörighetsfördelningen mellan Statsrådet och Kommunikationsverket i fråga om användningen av radiofrekvenser kan i början i någon mån öka deras arbetsmängd. Arbetsmängden för försvarsmakten och Kommunikationsverket minskas på motsvarande sätt av att försvarsmakten får direkt rätt till information om frekvensuppgifterna. Försörjningsberedskapscentralens arbetsmängd ökar tillfälligt när den gör framställning om användargrupper som är beredskapskyldiga. Propositionen ökar emellertid inte behovet av större personresurser.

4.3. Samhälleliga konsekvenser

Radiofrekvenserna är resurser som betjänar samhällets infrastruktur. Propositionens positiva samhälleliga konsekvenser grundar sig på en allmän nivå på användningen av dessa resurser och effektiviseringen av användningsmöjligheterna. Positiva konsekvenser för samhället anknuter också till bestämmelser som främjar fri rörlighet för utrustningar, internationell räddningsverksamhet och förberedelser för undantagsförhållanden.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänstuppsdrag vid Kommunikationsministeriet i samarbete med Kommunikationsverket.

De nya 43 a och b § som reglerar förberedelserna i propositionen grundar sig på de förslag som framlagts den 30 maj 2005 i en slutrapport av en av Kommunikationsministeriet den 17 december 2004 tillsatt arbetsgrupp som undersökt radiofrekvensfrågor under undantagsförhållanden och på responserna i utlåtandena. I arbetsgruppen fanns företrädare för Kommunikationsverket, försvarsmakten och centrala teleföretag som använder frekvenser.

5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtande om propositionen har begärts av

justitieministeriet, handels- och industriministeriet samt av myndigheter, intresseorganisationer, teleföretag och andra företag som centralt anknyter till användningen av radiofrekvenser.

Alla remissorgan ställde sig positiva till propositionen. Justitieministeriet framförde flera förslag till lagtekniska korrigeringar, vilka i regel har beaktats. Även de andra förslagen till korrigeringar som kom fram vid remissbehandlingen har man försökt beakta.

6. Samband med andra propositioner

EMC-direktivet har i Finland satts i kraft i fråga om annat än teleutrustningar genom den allmänna lagstiftningen om elmateriel. I 21 § 1 mom. 3 b- punkten i detta förslag finns en hänvisning till den allmänna lagstiftningen om elmateriel. De lagändringar ändringen av direktivet lett till har till dessa delar beretts vid handels- och industriministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering

4 §. Definitioner. Enligt förslaget skall en ny 3 d-punkt fogas till paragrafen. Punkten definierar en fast installation. Enligt definitionen avses med fast installation en kombination av nätverksutrustningar som är installerad för bestående användning på ett definierat ställe.

Med nätverksutrustning avses en utrustning som är avsedd att användas för överföring eller styrning av meddelanden i kommunikationsnätet. Med kombination avses en funktionell helhet som består av olika utrustningar. Med bestående användning avses sådan användning som inte är avsedd att vara tillfällig. Med definierat ställe avses ett geografiskt läge som redan på förhand är känt. För fast installation är det typiskt att dess struktur och funktion motsvarar specialbehoven hos den användare som har beställt den. Definitionen motsvarar definitionen i artikel 2.1 punkt c i EMC-direktivet. Den föreslagna nya definitionen används i nya 21 e § som bestämmer påvisandet av den fasta installationens överensstämmelse.

6 §. Användning av radiofrekvenser. Enligt förslaget skall till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. Dessutom förslås att 2 mom. skall ändras. Enligt det föreslagna nya 5 mom. skall Kommunikationsverket vid beredning av de i 1 mom. avsedda föreskrifterna agera i samarbete med kommunikationsministeriet. Om kommunikationsministeriet anser att en bestämmelse om ett enskilt frekvensområde kan vara ha betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden kan kommunikationsministeriet besluta att om saken bestäms i den användningsplan för frekvensområdena som avses i 2 mom. Paragrafens 2 mom. ändras på motsvarande sätt så att det i 5 mom. avsedda frekvensområdet med avsevärd betydelse införs för reglering i Statsrådets användningsplan.

Ministeriets och myndighetens samarbete skall i praktiken ordnas på ett ändamålsenligt sätt i fri form så att det inte i onödan sliter på parternas personella resurser, men å andra si-

dan säkrar att alla ändringar av användningsändamålet med eventuella betydelsefulla konsekvenser för kommunikationsmarknadens utveckling underställs ministeriets bedömning. Vad som avses med betydelsefulla konsekvenser för kommunikationsmarknadens utveckling lämnas i sista hand att avgöras i fall för fall. Typiskt för en frekvens med sådana konsekvenser skulle åtminstone vara en stor förväntad efterfrågan jämfört med de befintliga frekvenserna samt kommersiell användning. Som exempel kan man nämna de regionala trådlösa bredbandsnäten som påminner om ett mobilnät och de frekvenser som används för att genomföra dem.

7 §. Radiotillstånd. Enligt förslaget skall ett nytt 7 mom. fogas till paragrafen. Dessutom föreslås att 1 mom. skall ändras. I det föreslagna nya 7 mom. finns en bestämmelse som förutsätts i Tammerforskonventionen enligt vilken personal från en främmande stat inte behöver radiotillstånd för innehav och användning av sådan för räddningsåtgärder och vid lindring av katastrofer avsedd radiosändare, om anmälan om innehavet och användningen av radiosändaren skett till Kommunikationsverket och det till Kommunikationsverket har lämnats av verket begärda uppgifter om radiosändarens konstruktion.

Med en främmande stats personal avses en sådan personal som representerar Tammerforskonventionens part. Med räddningsväsendet avses åtgärder med vilka man avser att minska förlusten av människoliv, mänskligt lidande och skada som orsakas egendom eller miljö. Med storolycka avses sådan allvarlig störning för samhällelig verksamhet som orsakar ett betydande och omfattande hot mot människans liv, hälsa, egendom eller miljö, oavsett om det är en olycka, naturen eller mänsklig verksamhet som orsakat den och om den utvecklats snabbt eller är ett resultat av en komplex långvarig utveckling. Lindring av en storolycka avser åtgärder som innebär förebyggande eller förutseende av storolyckor, förberedelser för dem, vidtagande av motåtgärder, uppföljning av hur de framskrider eller lindring av följderna.

Det väsentliga innehållet i förslaget är att det förfarande som grundar sig på ett radiotillstånd som skaffas på förhand ersätts i detta specialfall av ett förfarande som grundar sig på anmälningsskyldighet, informations-skyldighet och rätt att förbjuda i efterskott. Bestämmelserna motsvarar till sin struktur det nuvarande 6 mom. om statsbesök. Om Kommunikationsverket utifrån de uppgifter som lämnats att radiosändaren sannolikt skulle orsaka störningar kan användningen av anläggningen förbjudas med stöd av 34 § som gäller förhindrande av störningar.

8 §. Tillståndsvillkor. I 3 mom. föreslås att en ny grund för ändring av villkor för radiotillståndet införs. Enligt 6 § 4 mom. kan Kommunikationsverket av grundad anledning tillåta även annan radiokommunikation än den som motsvarar användningsändamålet för det radiofrekvensområde som avses i den användningsplan som fastställts av Statsrådet med stöd av 6 § 2 mom. Förutsättningen är att den andra radiokommunikationen inte begränsar användningen av frekvensområdet för dess primära användningsändamål och inte förorsakar störningar för den radiokommunikation som är de primära användningsändamålen. På motsvarande sätt kan man avvika från den med stöd av 6 § 1 mom. av Kommunikationsverket utfärdade föreskriften om användningen av radiofrekvenser. Om de frekvenser som på denna grund med radiotillståndet för s.k. sekundär användning beviljade frekvenserna behövs för frekvensområdets primära användningsändamål medan radiotillståndet är giltigt är det motiverat att bestämma att det är en grund för ändring av tillståndsvillkoren.

10 §. Beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering. Enligt förslaget skall till 4 mom. fogas en ny 2 a-punkt. Dessutom föreslås att ett nytt 8 mom. skall fogas till paragrafen. Enligt den nya 2 a-punkten förutsätter beviljandet av radiotillstånd, utöver de övriga i paragrafen nämnda villkoren, även att överensstämmelsen med gällande krav har säkerställts för den sändare tillståndet gäller. Det samma gäller för frekvensreservering. Bestämmelsen är till sin natur klarläggande och motsvarar den praxis som numera följs.

Enligt det nya 8 mom. är sökanden och innehavaren samt ett annat teleföretag skyldiga att till tillståndsmyndigheten lämna de i 7

mom. för det avsedda beslutet förutsatta uppgifter som myndigheten begärt.

I 7 mom. finns en bestämmelse om s.k. skönhetstävling. Enligt bestämmelsen skall radiotillstånd beviljas de sökanden vars verksamhet bäst främjar de i 1 § föreskrivna syftena för lagen. Bestämmelsen tillämpas bara, om radiotillståndet på grund av knappa frekvensresurser endast kan beviljas en del av sökandena. Enligt 1 § är dess syfte att främja effektiv, ändamålsenlig och tillräckligt störningsfri användning av radiofrekvenser, trygga rättvis tillgång till radiofrekvenser, skapa betingelser för en så fri rörlighet för teletrustningar som möjligt och främja kommunikationsmarknadens effektivitet vid allmän televerksamhet. Avgörandet i skönhetstävlingarna kan förutsätta sådana uppgifter, som innehavaren av radiotillståndet inte själv kan leverera. Därför kan verket enligt bestämmelsen begära dem även av andra instanser än sökanden. Rätten till information begränsas av att uppgifterna skall vara betydelsefulla med tanke på avgörandet av skönhetstävlingen. Behövlig information kan gälla teleföretag som redan agerar på marknaden och deras verksamhet samt det rådande konkurrensläget.

12 §. Återkallande av radiotillstånd och radiofrekvensreservering. Enligt förslaget skall i 1 mom. införas som en ny grund för återkallande av radiotillstånd då de villkor som avses i 6 § 4 mom. inte längre uppfylls. Grunden för förslaget är densamma som ovan i 8 § om att ändra villkoren för radiotillståndet medan tillståndet är giltigt. På motsvarande sätt är det motiverat att återkalla radiotillståndet i sin helhet under dess giltighetstid, om alla för tillståndet anvisade radiofrekvenser behövs för ett sådant primärt användningsändamål för det frekvensområde som avses i statsrådets användningsplan och i Kommunikationsverkets föreskrift.

Enligt förslaget skall ett nytt 2 mom. införas. Enligt momentet får man inte längre separat överklaga ett beslut om uppställande av tidsfrist som föregår ett eventuellt återkallande av frekvenser på grund av försummelse, utan först i samband med ett beslut om återkallande av radiotillståndet. I fråga om beslut om uppställande av tidsfrist är det endast fråga om att avgöra vad som är en skälig tid att reservera för att innehavaren av tillståndet

skall rätta till sin försummelse. Om innehavaren av radiotillståndet anser att den tid Kommunikationsverkets uppställt är oskäligt kort har den rätt att överklaga detta mellanbeslut enligt förslaget först i samband med att huvudsaken avgörs. Detta snabbar upp behandlingen av ärendet.

15 §. Påvisande av behörighet. Enligt förslaget skall det till paragrafen fogas nya 7 och 8 mom. I det föreslagna 7 mom. finns en bestämmelse om Kommunikationsverkets rätt att återkalla förordnande till examensförrättare. Enligt momentet kan rätten till förrättande av examen återkallas, om examensförrättaren inte längre uppfyller de i momentet avsedda förutsättningarna eller inte följer bestämmelserna för verksamheten. Med de i lagen föreskrivna förutsättningarna avses den skicklighet och erfarenhet som uppgiften kräver. Bestämmelser om verksamheten är t.ex. bestämmelserna om god förvaltning och rättsskydd i 42 § och det nya 8 mom. i denna paragraf.

I det föreslagna 8 mom. finns ett nytt normgivningsbemyndigande, enligt vilket Kommunikationsverket vid behov kan meddela närmare föreskrifter om ordnande av examina. Föreskrifterna kan gälla t.ex. var tillfällen för förrättning av examina ordnas och hur ofta.

19 §. Import, försäljning, saluförande, demonstration och användning. Enligt förslaget skall 5 mom. ändras. I den andra meningen i momentet utvidgas undantagsbestämmelsen som gäller förbudet mot användning av radiosändare att gälla inte bara det nuvarande 7 § 4 mom., utan även de situationer som avses i 5 och 6 mom. samt i denna proposition föreslagna 7 mom.

21 §. Förfaranden för bedömning av överensstämmelse. Enligt förslaget skall 1 mom. 3 b punkten ändras. Lagstiftningstekniskt är 1 mom. en förteckning av alternativ. I 3 b punkten finns en paragrafhänvisning till den allmänna regleringen av elmateriel. När det skall påvisas att en utrustning överensstämmer med kraven eller kan påvisas med avseende på den elektromagnetiska kompatibiliteten i enlighet med den allmänna regleringen av elmateriel uttrycks detta i lagen genom att hänvisa till 3 b punkten i detta moment. Sådana bestämmelser som hänvisar till 3 b punkten finns i fråga om den elektroniska

kompatibiliteten i 21 a – e §.

Enligt formuleringen i den nuvarande 3 b punkten skall teleutrustningars överensstämmelse med kraven påvisas genom produktionskontroll som innehåller ett utlåtande eller en rapport av ett i 14 § i elsäkerhetslagen avsett besiktningsorgan. Enligt formuleringen i förslaget skall överensstämmelsen med kraven påvisas genom en i elsäkerhetslagen avsedd intern produktionskontroll eller genom en intern produktionskontroll som innehåller utlåtande av ett angivet besiktningsorgan.

I förslaget har bestämmelsen ändrats från hänvisning till paragraf till hänvisning till lag. I förslaget är det inte obligatoriskt att använda besiktningsorgan utan ett alternativ till intern produktionskontroll. Genom bestämmelsen tillsammans med 21 d § harmoniseras lagstiftningen med kraven i artikel 7 i det nya EMC-direktivet. Med besiktningsorgan avses i artikel 12 i det nya EMC-direktivet nämnda anmälda organet, som Finland enligt bestämmelserna i direktivet har anmält till kommissionen.

21 d §. Säkerställande av överensstämmelse i fråga om nätverksutrustning. Paragrafen föreslås bli ändrad. Av förslaget följer att påvisande av en nätverksutrustnings överensstämmelse med kraven genom användning av ett särskilt besiktningsorgan inte längre är, avvikande från tidigare, någonsin obligatoriskt. Enligt förslaget skall en nätverksutrustnings överensstämmelse med kraven påvisas genom det bedömningsförfarande som avses i 21 § 1 mom. 3 b punkten. Den interna produktionskontroll som avses i den hänvisade punkten och som innehåller utlåtande av ett angivet besiktningsorgan är inte i någon situation mera ett obligatoriskt sätt att påvisa överensstämmelse med kraven. Genom bestämmelsen tillsammans med 21 § 1 mom. nya 3 b punkt harmoniseras lagstiftningen med kraven i 7 artikeln i det nya EMC-direktivet.

21 e §. Fast installation. Enligt förslaget skall en ny paragraf om fast installation fogas till lagen. Med fast installation avses enligt definitionen i 4 § 3 d punkten en kombination av nätverksutrustningar som är installerad för bestående användning på ett definierat ställe. Definitionen har förklarats noggrannare i motiveringarna till nämnda 3 d

punkten.

Det väsentliga innehållet i förslaget är att en fast installation och en utrustning som används i den inte förutsätter lika stramt bedömningsförfarande som övriga utrustningar. Den föreslagna paragrafen innehåller lindringar beträffande en fast installation.

Enligt 1 mom. skall en fast installation utföras genom att följa god teknisk praxis så att den fasta installationen uppfyller de skyddskrav som gäller elektromagnetisk kompatibilitet. En fast installations överensstämmelse med avseende på elektromagnetisk kompatibilitet behöver emellertid inte påvisas genom bedömningsförfarandet. Genom bestämmelsen harmoniseras lagstiftningen med kraven i bilaga 1.2 i EMC-direktivet.

Enligt 2 mom. behöver överensstämmelsen för en nätverksutrustning som är avsedd för en fast installation inte påvisas i fråga om skyddskraven för elektromagnetisk kompatibilitet och den behöver inte förses med någon särskild märkning. Genom bestämmelsen harmoniseras lagstiftningen med kraven i artikel 13.1 i det nya EMC-direktivet.

Enligt 3 mom. är innehavaren av en fast installation skyldig att lämna uppgift till Kommunikationsverket om den person som är ansvarig för att den fasta installationen är i enlighet med 1 mom. Genom bestämmelsen harmoniseras lagstiftningen med kraven i artikel 13.3 i det nya EMC-direktivet. Skyldigheten att lämna uppgift avser i praktiken även att ägaren eller innehavaren av den fasta installationen redan på förhand skall utse eller i övrigt bereda sig på att utse en ansvarig person.

Enligt 4 kan Kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om det förfarande som skall följas vid utförandet av en fast installation, om att utse och anmäla en ansvarig person samt om de handlingar som gäller en fast installation och därtill avsedd nätverksutrustning. Föreskrifterna kan gälla det nya EMC-direktivet, t.ex. i bilaga 1 punkt 2 avsedd skyldighet att dokumentera och hålla dokumentationen tillgänglig, i bilaga 4 punkt 1 avsett innehåll i den tekniska dokumentationen samt i artikel 13.3 avsedd identifiering av en ansvarig person. Dessa bestämmelser sätts i kraft genom föreskrift av Kommunikationsverket.

22 §. Märkning och information. Enligt

förslaget skall ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen. Dessutom föreslås 2 mom. bli ändrat.

I 2 mom. stryks omnämmandet om information på finska och svenska och ändras kravet på att meddelandet om användningsområdet skall vara tydligt synliga till ett krav på tillräcklig tydlighet. I R&TTE-direktivet finns inga språkrav på meddelandet om användningsändamål. De allmänna språkraven för informationen om produkterna är tillräckliga för radioanläggningar och teleterminalutrustningar. Ett sådant allmänt språkrav finns i 9 § i statsrådets förordning om uppgifter som skall lämnas om konsumtionsvaror och konsumenttjänster (613/2004). Enligt bestämmelsen skall de i förordningen avsedda uppgifterna om konsumtionsvaror lämnas på finska och svenska så som det bestäms i 34 § i språklagen (423/2003), om inte uppgifterna lämnats genom allmänt kända anvisnings- och varningsmärken. Enligt 34 § i språklagen skall texten på produkter som säljs i enspråkiga kommuner finnas åtminstone på den kommunens språk och i tvåspråkiga kommuner åtminstone på finska och svenska, om det enligt lag skall finnas produktnamn enligt handelssed, varudeklaration, bruksanvisning eller någon varningstext på en saluförd produkt. När informationen ges skall finska och svenska språket dessutom behandlas jämlikt.

Språkraven enligt den nuvarande 22 § gäller alla radioanläggningar och teleterminalutrustningar, såväl konsumtionsvaror som yrkes- och industrivaror. Det ovan nämnda förordningen ställer språkrav endast på konsumtionsvaror. Den nuvarande 22 § medger ingen flexibilitet i fråga om försäljningsområde, även om språklagen gör det. Språkraven i fråga om information om radioanläggningar och teleterminalutrustning är på grund av detta ogrundat strängare än för andra produkter. Som en följd av förslaget blir språkraven likadana.

Uttrycket ”tillräckligt tydligt” avser att lindra bestämmelsen att motsvara R&TTE-direktivets krav och rådande praxis. I praktiken meddelar inte tillverkarna av anläggningar sådana radioanläggningars användningsländer eller användningsområden vilkas användning är tillåten utan begränsningar i alla medlemsstater i Europeiska unionen. Detta har inte heller krävts av dem, trots att lagens nuvarande formulering kunde tolkas

att detta förutsätts.

Den nuvarande lagens formulering förutsätter felaktigt försäkran om överensstämmelse även för rundradiomottagare trots att R&TTE-direktivet inte förutsätter det. Enligt det föreslagna 3 mom. gäller regleringen i 2 mom. inte alls enbart radiomottagare som är avsedda för att enbart motta televisions- eller radioprogramutbud.

24 §. Kraven som gäller särskilda radioanläggningar och teleterminalutrustningar. Enligt förslaget skall 1 mom. 4 punkten bli ändrad. Genom ändringen kommer de radioanläggningar som används i radiokommunikation inom luftfarten och till de delar som de är markbundna att, på det sätt som R&TTE-direktivet förutsätter, omfattas av lagens tillämpningsområde.

30 §. Identifiering och lokalisering av orsaken till störningar. Enligt förslaget skall 1 mom. ändras. Det i bestämmelsen avsedda användningsområdet för identifieringsuppgifterna för en konfidentiell radiosändning utvidgas att gälla även identifieringen och positionsbestämningen av en koncessionsberoende radiosändare som används utan tillstånd och lokalisera. Vid tillämpning av den nu förhandenvarande bestämmelsen skulle nödvändiga identifieringsuppgifter vara uppgifterna om en enskild radiosändares geografiska position och de uppgifter som behövs för att identifiera anläggningen. Sådana uppgifter är bl.a. uppgifter om radiosändningens geografiska sändningsplats, radiosändarens art och tidpunkten när sändningen börjar och hur länge den varar.

Med radiosändare avses en anläggning eller dess väsentliga del som är avsedd för sändning av elektromagnetiska vågor av radiofrekvens. Med tillstånd avses ett i lagen avsett radiotillstånd. Användningen och betydelsen av bestämmelsen sedd ur skyddet av den personliga integritetens synvinkel har beskrivits nedan i motiveringen om lagstiftningsordningen i punkt 4.2.

31 §. Kontroll. Enligt förslaget skall 4 mom. ändras. Enligt förslaget har även företrädare för polisen rätt att kontrollera radiotillstånd.

39 §. Straffbestämmelser. Enligt förslaget ändras 1 mom. så att brottsbeteckningen ändras att gälla lagens ändrade namn.

40 §. Ändringssökande. Enligt förslaget

skall ett nytt 2 mom. införas. Enligt momentet har Kommunikationsverket alltid rätt att genom besvär söka ändring i ett beslut, genom vilket Kommunikationsverkets beslut har upphävts eller genom vilket det har ändrats.

43 a §. Beredskap och undantagsförhållanden. I lagen föreslås införande av en bestämmelse om förberedelser för undantagsförhållanden och beredskapsplanering. Enligt paragrafen skall de centrala användarna av radiofrekvenser vara beredskapsskyldiga. En sådan bestämmelse om beredskap finns inte i den nuvarande lagen. Den föreslagna beredskapsskyldigheten skall i fråga om frekvenser täcka både teleföretag och andra centrala användare av frekvenser. I kommunikationsmarknadslagen finns dessutom en bestämmelse om teleföretagens allmänna beredskapsskyldighet. Bestämmelsen kan anses gälla även frekvenser, men den begränsar sig enbart till teleföretag och kommunikationsmarknadslagens tillämpningsområde. Detta leder till en skenbar partiell överlappning med kommunikationsmarknadslagen. Överlappningen är dock inte problematisk.

Med användare av radiofrekvenser avses primärt en användare av radiosändare. Enligt förslaget gäller beredskapsskyldigheten inte alla användare utan endast de centralaste användarna. Med central användare avses uttryckligen användare som är väsentliga med tanke på beredskapen för undantagsförhållanden. Sådana är t.ex. operatörer av allmänna telenät, programöverföringsnät, sändarnät samt användare av radiosystem som behövs för energiförsörjning, vattenförsörjning, kollektivtrafik, flygtrafik och övrig transportverksamhet. Utanför villkoren om central ställning faller igen t.ex. radioamatörer och andra fysiska personer som använder radiosändare för sina personliga kommunikationsbehov.

Vilka som är de i lagen avsedda centrala användarna av radiofrekvenser skall enligt förslaget genom förvaltningsbeslut avgöras av kommunikationsministeriet. Beslutet skall fattas på framställning av Försörjningsberedskapscentralen.

Försörjningsberedskapscentralen har i praktiken den bästa sakkunskapen för att göra framställningen. I beslutet kan den beredskapsskyldiga instansen specificeras med

en enskild juridisk persons noggrannhet eller som en användargrupp. Ändring kan sökas i beslutet.

Regleringen motsvarar till dessa delar den regleringsmodell som antagits genom definitionen om myndighetsnätets användargrupp i kommunikationsmarknadslagen. Fördelen med regleringen är att efter ministeriets beslut är det entydigt klart vilka instanser som omfattas av beredskapsskyldigheten. För den enskilde beredskapsskyldiges rättsskydd är det viktigt att man kan lämna in besvär om saken.

Skyldigheten omfattar förberedelse och beredskapsplanering. Dessutom nämns det i bestämmelsen en annan åtgärd som täcker för säkerhets skull övriga ändamålsenliga åtgärder. Avsikten med beredskapsskyldigheten är att redan under normala förhållanden säkra att radiokommunikationen fungerar så väl som möjligt även vid störningar och under undantagsförhållanden med beaktande även av även det militära försvarets behov och de begränsningar som gäller användningen av frekvenserna under undantagsförhållanden. Under krisförhållanden skall t.ex. masskommunikationsföretag förmedla olika nödmeddelanden och andra myndighetsmeddelanden. Beredskapsskyldigheten innebär att teleföretag på förhand skall identifiera de hot som föranleds av en krissituation och undantagsförhållanden och verkningarna därav samt sina servicebehov i sagda situationer. Förberedelser avser under normala förhållanden beredskapsplanering och vissa förhandsförberedelser för krissituationer, såsom utbildning av personalen och inrättande av beredskapsgrupper.

Med störningssituation under normala förhållanden avses i bestämmelsen sådan naturkatastrof, storolycka, terrorattack eller någon annan skada av omfattande och allvarlig natur, som inte är i beredskapslagen avsett undantagsförhållande. Med undantagsförhållanden avses detsamma som vad därmed avses i beredskapslagen (1080/1991). Med undantagsförhållande avses för det första ett mot Finland riktat väpnat angrepp, krig och tillståndt omedelbart efter ett krig. För det andra avses med undantagsförhållande en allvarlig kränkning av Finlands territoriella immunitet och ett krigshot som riktas mot landet. På motsvarande sätt avser ett undan-

tagstillstånd ett krig mellan främmande stater eller ett sådant hot om krig som förutsätter en höjning av Finlands försvarsberedskap. Undantagstillstånd utgör även med nämnda händelser jämförbara situationer utanför Finland som allvarligt hotar Finlands nationella existens och grunderna för välfärden. Dessutom kan ett allvarligt hot mot befolkningens utkomst eller mot grundvalen i landets näringsliv med vissa tilläggsförutsättningar anses vara undantagsförhållanden. Även en särskilt allvarlig storolycka uppfyller kännetecknen för undantagsförhållanden.

43 b §. Försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets rätt till information. Enligt förslaget skall till lagen fogas en ny bestämmelse om försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets rätt till information. Enligt paragrafen har försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessen rätt att av Kommunikationsverket få sådan information om användningen av frekvenser som är av betydelse för beredskapsplaneringen och förberedelserna för undantagsförhållanden. Den föreslagna regleringen gör det möjligt att använda informationen genom förmedling av ett tekniskt gränssnitt.

2. Närmare bestämmelser och föreskrifter

I propositionen finns tre nya normgivningsfullmakter. Enligt 15 § kan Kommunikationsverket ge närmare bestämmelser om att ordna behörighetsexamina. Enligt 21 § kan verket meddela föreskrifter om det förfarande som skall följas i samband med utförandet av en fast installation, om att utse en ansvarig person och om handlingar som gäller fasta installationer och för dem avsedda kommunikationsnätstrutning.

3. Ikraftträdande

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft i enlighet med direktivet så att lagarna har utfärdats senast den 20 januari 2007 och att bestämmelserna om elektromagnetisk kompatibilitet träder i kraft den 20 juli 2007. Meningen är att de övriga ändringarna skall träda i kraft så fort som möjligt efter det lagarna utfärdats.

4. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

4.1. Överföring av lagstiftningsmakten

Enligt 6 § i förslaget om användningen av radiofrekvenser ändras den behörighetsfördelning mellan Statsrådet och Kommunikationsverket som gäller användningen av radiofrekvenser. Enligt förslaget har kommunikationsministeriet rätt att överföra lagstiftningsmakt från Kommunikationsverket till Statsrådet, om ministeriet anser att en bestämmelse som gäller ett enskilt frekvensområde kan ha avsevärda konsekvenser för kommunikationsmarknadens allmänna utveckling. Dessutom finns det i förslaget tre nya bemyndiganden för överföring av normgivningsmakt som har beskrivits i punkt 2 i den allmänna motiveringen.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen skall genom lag bestämmas om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att därom föreskrivs genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande skall vara exakt avgränsat. Dessutom följer av grundlagen att de saker som fullmakten omfattar noggrant skall definieras i lag.

I förslaget ges ministeriet möjlighet att överföra sin normgivningsmakt från Kommunikationsverket till Statsrådet när omständigheterna ändras. Det gäller inte en sänkning av författningsnivån utan en höjning av den till en högre normhierarkisk nivå. Regleringen är därmed i harmoni med grundlagens mål. Därför är förslaget inte problematiskt i fråga om överföringen av lagstiftningsmakten med avseende på som grundlagens bestämmelser.

De nya normgivningsfullmakterna har reglerats så noggrant och exakt som möjligt. Regleringen är nödvändig på grund av objektets tekniska karaktär och den särskilda sakkunskap som regleringen förutsätter. Därför står den föreslagna regleringen inte i strid heller med grundlagen i fråga om dem.

4.2. Integritetsskydd och rörelsefrihet

I lagförslaget föreslås att en konfidentiell radiosändnings identifieringsuppgifter får observeras och användas även då det är nödvändigt för att identifiera och positionsbestämma en användare som agerar utan behövligt radiotillstånd. Förslagets innehåll har noggrannare beskrivits i detaljmotiveringen i 30 §.

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid är tryggnade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Enligt 2 mom. i paragrafen är brev- och telefonhemligheten samt hemligheten i fråga om andra förtroliga meddelanden okränkbara. Enligt 3 mom. kan genom lag emellertid bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna skall kunna tryggas eller för att brott skall kunna utredas. Genom lag kan också bestämmas om sådana begränsningar i meddelandehemligheten som är nödvändiga vid utredning av brott som äventyrar individens eller samhällets säkerhet eller hemfriden, vid rättegång och säkerhetskontroll samt under frihetsberövande.

Grundlagsutskottet har ansett att i den betydelsen som bestämmelsen avser brottsundersökning kan det också gälla sådana fall där det finns en konkret och specificerad misstanke om brott. Meddelandets identifieringsuppgifter omfattas inte av kärnområdet i den grundläggande fri- och rättigheten för sekretess i fråga om konfidentiella meddelanden. Därför har utskottet ansett det vara möjligt att rätten att få identifieringsuppgifter inte binds till vissa typer av brott, om bestämmelserna i övrigt uppfyller de allmänna kraven på begränsningar av de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 26/2001 rd och utlåtanden som däri hänvisas till).

I den bestämmelse som det nu är fråga om avses det med identifieringsuppgifter inte ett telefonnummer eller andra uppgifter som anknyter till användaren av telefonanslutningen eller ens uppgifter som liknar dem, utan uppgifter som gäller det geografiska läget för en enskild radiosändare. Den föreslagna bestämmelsen är därmed inte bara utanför kärnområdet utan i själva verket utanför dess tillämpningsområde eller åtmin-

stone på den yttre gränsen därav. Bestämmelsens konstitutionella betydelse ansluter sålunda mera till det i 10 § i grundlagen avsedda skyddet av privatlivet. Detta är betydelsefullt eftersom grundlagen inte skyddar den personliga integriteten lika starkt som ett konfidentiellt meddelande. Utgångspunkten för skyddet av den personliga integriteten är den enskildes rätt att leva sitt eget liv utan godtycklig eller ogrundad inblandning av myndigheter eller andra utomstående (GrUU 9/2004 rd och utlåtanden som däri hänvisade till).

Ett central syfte med lagens bestämmelser om radiotillstånd är att trygga företags och medborgares möjligheter till en tillräckligt störningsfri radiokommunikation. Den föreslagna bestämmelsen anknyter starkt till detta allmänna syfte. Radiosändare som används utan behörigt radiotillstånd utgör en uppenbar störningsrisk, eftersom de används med

avsikt utanför den störningskontroll som bestäms i lag. Ett viktigt mål för övervakningen av tillstånd och förebyggande av radiostörningar är skyddet av yttrandefriheten.

Den föreslagna bestämmelsen uppfyller de allmänna grunderna för de grundläggande fri- och rättigheterna. Regleringen leder inte till en godtycklig eller ogrundad inblandning i medborgarnas integritetsskydd. Syftet med regleringen är skyddet av en annan grundläggande fri- och rättighet. Av denna orsak står regleringen inte i strid med grundlagen.

4.3. Bedömning av lagstiftningsordningen

På ovan nämnda grunder kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om radiofrekvenser och teletrustningar**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 16 november 2001 om radiofrekvenser och teletrustningar (1015/2001)

6 § 2 mom., 7 § 1 mom., 8 § 3 mom., 10 § 4 mom. 2 punkten, 19 § 5 mom., 21 § 1 mom. 3 b punkten, 21 d §, 22 § 2 mom., 24 § 1 mom. 4 punkten, 30 § 1 mom., 31 § 4 mom. och 39 § 1 mom., av dem 6 § 2 mom., 8 § 3 mom., 21 § 1 mom. 3 punkten, 21 d §, 24 § 1 mom. 4 punkten och 31 § 4 mom. och 39 § 1 mom. sådana de lyder i lag 46/2005, 19 § 5 mom. och 22 § 2 mom. sådana de lyder i lag 399/2003 samt 39 § 1 mom. delvis ändrat i sistnämnda lag och nämnda lag 46/2005, samt

fogas till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagar 399/2003 och 46/2005, en ny 3 d-punkt, till 6 § sådan den lyder delvis i sistnämnda lagar, ett nytt 5 mom., till 7 §, sådan den delvis lyder i sistnämnda lagar, ett nytt 7 mom., till 10 § 4 mom. en ny 2 a-punkt och till paragrafen, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 399/2003, ett nytt 8 mom., till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag och nämnda lag 46/2005, en ny 4 a-punkt och ett nytt 2 mom., till 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 46/2005, nya 7 och 8 mom., till lagen en ny 21 e §, till 22 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 46/2005, ett nytt 3 mom., till 40 § ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 43 a och 43 b § som följer:

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

3 d) *fast installation* en kombination av nätverksutrustningar som är installerad för bestående användning på ett på förhand definierat ställe,

6 §

Användning av radiofrekvenser

Statsrådet fastställer en användningsplan:

1) för en sådan koncessionsberoende televerksamhet som avses i 4 § i kommunikationsmarknadslagen (393/2003),

2) för de frekvensområden som bestämts för utövande av sådan koncessionsberoende televisions- och radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998), och

3) för de frekvensområden som avses i 5 mom.

Kommunikationsverket skall vid beredning av de i 1 mom. avsedda föreskrifterna samarbeta med kommunikationsministeriet. Om kommunikationsministeriet anser att föreskriften för användningen av ett enskilt frekvensområde kan ha betydelsefulla följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, kan kommunikationsministeriet besluta att den ifrågasvarande användningsplanen för frekvensområdet fastställs i den i 2 mom. avsedda användningsplanen för frekvensområdena.

7 §

Radiotillstånd

I syfte att garantera att radiofrekvenserna används effektivt, ändamålsenligt och tillräckligt störningsfritt skall ett tillstånd (*radiotillstånd*) skaffas för innehav och användning av radiosändare, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf.

Sådan främmande stats personal som avses i Tammerforskonventionen om tillhandahållande av telekommunikationsresurser för lindrande av katastrofverkningar och för hjälpinsatser (FördrS 15/2005) behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av sådan i fördraget för räddningsåtgärder och vid lindring av katastrofer avsedd radiosändare, om en anmälan om innehavet och användningen av radiosändaren gjorts till Kommunikationsverket och om sådana av verket begärda uppgifter om radiosändarens konstruktion och planerade användning har lämnats till Kommunikationsverket.

8 §

Tillståndsvillkor

Under radiotillståndets giltighetstid kan Kommunikationsverket ändra tillståndsvillkoren utan tillståndshavarens samtycke, om det är nödvändigt då den användningsplan som fastställts för radiofrekvensen ändras eller på grundval av frekvensföreskrifter eller förpliktelser i internationella fördrag eller om det är motiverat för att förebygga eller avhjälpa störningar av radiokommunikationen eller för användningen av radiofrekvensområdet enligt dess primära användningsändamål. Tillståndsvillkoren kan ändras också om det är nödvändigt för att användningen av radiofrekvenserna behöver omorganiseras på grund av en förändring i de ekonomiska eller tekniska verksamhetsförutsättningarna för ett teleföretag på marknaden eller av att ett nytt teleföretag kommer in på marknaden eller av att det sker andra motsvarande förändringar av förhållandena på marknaden.

10 §

Beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering

Om inte något annat följer av 5–7 mom., skall radiotillstånd eller frekvensreservering som uppfyller villkoren enligt 9 § beviljas, om

2) det inom frekvensområdet finns tekniskt ändamålsenliga radiofrekvenser som kan anvisas sökanden för användning eller reservering,

2a) radiosändarens överensstämmelse med uppställda krav har säkerställts, och

Sökanden och innehavaren av radiotillstånd samt vid behov även något annat teleföretag är skyldiga att till Kommunikationsverket lämna de av verket begärda uppgifter som är nödvändiga för att fatta det i 7 mom. avsedda tillståndsavgörandet.

12 §

Återkallande av radiotillstånd och radiofrekvensreservering

Kommunikationsverket får helt eller delvis återkalla radiotillstånd eller radiofrekvensreserveringar, om

4 a) i 6 § 4 mom. avsedda villkor för beviljande av radiotillstånd inte längre uppfylls,

I 1 mom. 3 punkten avsedda beslut om uppställande av tidsfrist får ändring inte sökas separat genom besvär.

15 §

Påvisande av behörighet

Kommunikationsverket kan återkalla det i

3 mom. avsedda förordnandet till examensförrättare, om examensförrättaren inte längre uppfyller de i momentet avsedda förutsättningarna för förordnande till examensförrättare eller väsentligt bryter mot bestämmelserna och föreskrifterna för verksamheten.

Kommunikationsverket kan vid behov utfärda närmare bestämmelser om förrättande av examen.

19 §

Import, försäljning, saluförande, demonstration och användning

En radiosändare får inte användas för radiokommunikation om det inte säkerställts att den uppfyller kraven enligt 20 eller 24 §. En radiosändare får dock användas för radiokommunikation, om rätten att använda den har godkänts på det sätt som avses i 7 § 4-7 mom. eller om Kommunikationsverket har beviljat ett radiotillstånd som avses i 7 § 1 mom. för innehav och användning av radiosändaren för forskning och utveckling som gäller radioanläggningar.

21 §

Förfaranden för bedömning av överensstämmelse

Att en teleutrustning överensstämmer med kraven skall påvisas genom

3 b) intern kontroll av produktionen enligt vad som föreskrivs med stöd av elsäkerhetslagen (410/1996) eller intern kontroll av produktionen som innehåller ett utlåtande givet av ett anmält besiktningsorgan, eller

21 d §

Säkerställande av överensstämmelse i fråga om nätverksutrustning

Överensstämmelse hos nätverksutrustning

skall påvisas genom ett i 21 § 1 mom. 3 b punkten avsett bedömningsförfarande.

21 e §

Fast installation

En fast installation skall utföras genom god teknisk praxis så att den fasta installationen uppfyller de i 20 § 1 mom. 2 punkten avsedda skyddskraven för elektromagnetisk kompatibilitet. Överensstämmelsen för en fast installation i fråga om elektromagnetisk kompatibilitet behöver inte påvisas genom ett i 21 § avsett bedömningsförfarande.

Utän hinder av vad som bestäms i 19 § 3 mom. och 21 d § behöver inte överensstämmelsen för en nätverksutrustning som är avsedd för en viss fast installation och som inte saluförs påvisas i fråga om de i 20 § 1 mom. 2 punkten avsedda skyddskraven för elektronisk kompatibilitet och utrustningen behöver inte förses med en märkning som föreskrivits av Kommunikationsverket med stöd av 22 § 1 mom.

Innehavaren av en fast installation är skyldig att utse en person som är ansvarig för att den fasta installationen följer bestämmelserna i 1 mom. och på begäran lämna Kommunikationsverket uppgift om den ansvariga.

Kommunikationsverket kan meddela närmare bestämmelser om det förfarande som följs när fasta installationer utförs och om att utse och anmäla den ansvariga personen samt om handlingar i anslutning till fasta installationer och därtill avsedda nätverksutrustningar samt om dokumentations- och förvaringskyldigheten.

22 §

Märkning och information

Radioanläggningen och teleterminalutrustningen skall åtföljas förutom av en försäkran om överensstämmelse också av uppgifter om anläggningens eller utrustningens användningsändamål (*meddelande om användningsändamål*). Uppgifterna skall framgå tillräckligt tydligt av radioanläggningens försäljningsförpackning och handboken och av

dem skall framgå Europeiska unionens medlemsstater eller geografiska områden där anläggningen avses bli använd. Av uppgifterna på en teleterminalutrustning skall klart framgå till vilka anslutningar i ett allmänt kommunikationsnät den är avsedd att anslutas.

Vad som bestäms i 2 mom. gäller inte enbart radiomottagare som är avsedda för mottagning av televisions- eller radioprogramutbud.

24 §

Kraven som gäller särskilda radioanläggningar och teleterminalutrustningar

Vad som bestäms i 20—22 § gäller inte

4) radioanläggningar som används i luftfartyg för radiokommunikation inom luftfarten,

30 §

Identifiering och lokalisering av orsaken till störningar

Kommunikationsverket har rätt att bedriva observation av radiokommunikationen och det tekniska utförandet för att säkerställa att radiofrekvenserna är tillräckligt störningsfria och att de används effektivt. Identifieringsuppgifter för konfidentiella radiosändningar får vara föremål för observation och användas bara i den utsträckning som det är nödvändigt för att identifiera och lokalisera orsaken till störningar av radiokommunikationen eller en koncessionsberoende radiosändare som används utan radiotillstånd, avhjälpa eller begränsa störningar och vidta åtgärder för att den som orsakat störningar ställs under åtal. Innehållet i konfidentiella radiosändningar får dock vara föremål för observation och uppgifter om innehållet användas bara om detta är nödvändigt för att identifiera, lokalisera, avhjälpa eller begränsa störningar av radiokommunikation i säkerhetssyfte eller för att få den som orsakat störningar ställd under åtal.

31 §

Kontroll

Vad som i 3 mom. föreskrivs om Kommunikationsverkets kontrollör gäller också företrädare för gränsbevakningsväsendet och polisen.

5 kap

Särskilda bestämmelser

39 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen

1) innehar eller använder en radiosändare utan radiotillstånd eller använder en radiosändare utan föreskriven behörighet eller kompetens,

2) bryter mot bestämmelser eller förbud om förhindrande eller begränsning av störningar,

3) bryter mot bestämmelserna om import, försäljning, saluföring, överlåtelse eller ställande till påseende av en teleutrustning eller mot ett förbud som utfärdats då en teleutrustning tagits för undersökning, eller

4) bryter mot bestämmelserna om säkerställande av en radioanläggnings eller teleterminalutrustnings överensstämmelse eller om den förvaring av dokument som har samband med detta eller mot bestämmelserna om utsläppande på marknaden, märkning eller meddelande om användningsändamål,

skall för brott mot lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag

40 §

Ändrings sökande

Kommunikationsverket har rätt att genom besvär söka ändring i ett beslut genom vilket

Kommunikationsverkets beslut har upphävts eller ändrats. normala förhållanden.

43 b §

43 a §

Försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets rätt till information

Beredskap och undantagsförhållanden

De som på framställning av Försörjningsberedskapscentralen vid kommunikationsministeriet förordnats till centrala användare och användargrupper av radiofrekvenser är skyldiga att i samarbete med Kommunikationsverket genom beredskapsplanering och förberedelse för undantagsförhållanden sörja för en tillräckligt störningsfri och effektiv användning av radiofrekvenserna även i undantagsförhållanden och vid störningar under

Försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet har utan hinder av sekretessen rätt att få information av Kommunikationsverket om användningen av frekvenser som är av betydelse för beredskapsplaneringen och förberedelser för undantagsförhållanden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 6 oktober 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Susanna Huovinen*

Lag**om ändring av lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 16 november 2001 om radiofrekvenser och teleutrustningar (1015/2001)

6 § 2 mom., 7 § 1 mom., 8 § 3 mom., 10 § 4 mom. 2 punkten, 19 § 5 mom., 21 § 1 mom. 3 b punkten, 21 d §, 22 § 2 mom., 24 § 1 mom. 4 punkten, 30 § 1 mom., 31 § 4 mom. och 39 § 1 mom., av dem 6 § 2 mom., 8 § 3 mom., 21 § 1 mom. 3 punkten, 21 d §, 24 § 1 mom. 4 punkten och 31 § 4 mom. och 39 § 1 mom. sådana de lyder i lag 46/2005, 19 § 5 mom. och 22 § 2 mom. sådana de lyder i lag 399/2003 samt 39 § 1 mom. delvis ändrat i sistnämnda lag och nämnda lag 46/2005, samt

fogas till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagar 399/2003 och 46/2005, en ny 3 d-punkt, till 6 § sådan den lyder delvis i sistnämnda lagar, ett nytt 5 mom., till 7 §, sådan den delvis lyder i sistnämnda lagar, ett nytt 7 mom., till 10 § 4 mom. en ny 2 a-punkt och till paragrafen, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 399/2003, ett nytt 8 mom., till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag och nämnda lag 46/2005, en ny 4 a-punkt och ett nytt 2 mom., till 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 46/2005, nya 7 och 8 mom., till lagen en ny 21 e §, till 22 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 46/2005, ett nytt 3 mom., till 40 § ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 43 a och 43 b § som följer:

Gällande lag

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

Föreslagen lag

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

3 d) **fast installation** en kombination av nätverksutrustningar som är installerad för bestående användning på ett på förhand definierat ställe,

6 §

Användning av radiofrekvenser

6 §

Användning av radiofrekvenser

Statsrådet fastställer en plan för användning av de frekvensområden som anvisas för koncessionsberoende televerksamhet enligt 4 § i kommunikationsmarknadslagen (393/2003) *samt* koncessionsberoende tele-

Statsrådet fastställer en användningsplan:
1) för en sådan koncessionsberoende televerksamhet som avses i 4 § i kommunikationsmarknadslagen (393/2003),
2) för de frekvensområden som bestämts

Gällande lag

Föreslagen lag

visions- och radioverksamhet enligt 7 § i lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998).

för utövande av sådan koncessionsberoende televisions- och radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998), och

3) för de frekvensområden som avses i 5 mom.

Kommunikationsverket skall vid beredning av de i 1 mom. avsedda föreskrifterna samarbeta med kommunikationsministeriet. Om kommunikationsministeriet anser att föreskriften för användningen av ett enskilt frekvensområde kan ha betydelsefulla följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, kan kommunikationsministeriet besluta att den ifrågakommande användningsplanen för frekvensområdet fastställs i den i 2 mom. avsedda användningsplanen för frekvensområdena.

7 §

7 §

Radiotillstånd

Radiotillstånd

I syfte att garantera att radiofrekvenserna används effektivt, ändamålsenligt och tillräckligt störningsfritt skall ett tillstånd (radiotillstånd) skaffas för innehav och användning av radiosändare, om inte något annat följer av 2, 3 eller 5 mom.

I syfte att garantera att radiofrekvenserna används effektivt, ändamålsenligt och tillräckligt störningsfritt skall ett tillstånd (radiotillstånd) skaffas för innehav och användning av radiosändare, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf.

Sådan främmande stats personal som avses i den i Tammerfors den 18 juni 1998 undertecknade konventionen om tillhandahållande av telekommunikationsresurser för lindrande av katastrofverknningar och för hjälpinsatser (FördrS 15/2005) behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av sådan i fördraget för räddningsåtgärder och vid lindring av katastrofer avsedd radiosändare, om en anmälan om innehavet och användningen av radiosändaren gjorts till Kommunikationsverket och om sådana av verket begärda uppgifter om radiosändarens konstruktion och planerade användning har lämnats till Kommunikationsverket.

8 §

Tillståndsvillkor

Under radiotillståndets giltighetstid kan Kommunikationsverket ändra tillståndsvillkoren utan tillståndshavarens samtycke, om det är nödvändigt då planerna för radiofrekvenser ändras eller på grundval av frekvensföreskrifter eller förpliktelser i internationella fördrag, eller om det är motiverat för att förebygga eller avhjälpa störningar av radiokommunikationen. Tillståndsvillkoren kan ändras också om det är nödvändigt för att användningen av radiofrekvenserna behöver omorganiseras när de ekonomiska eller tekniska verksamhetsförutsättningarna för ett teleföretag på marknaden förändras, ett nytt teleföretag kommer in på marknaden eller det sker andra motsvarande förändringar av förhållandena på marknaden.

10 §

Beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering

Om inte något annat följer av 5–7 mom., skall radiotillstånd eller frekvensreservering som uppfyller villkoren enligt 9 § beviljas, om

8 §

Tillståndsvillkor

Under radiotillståndets giltighetstid kan Kommunikationsverket ändra tillståndsvillkoren utan tillståndshavarens samtycke, om det är nödvändigt då den användningsplan som fastställts för radiofrekvensen ändras eller på grundval av frekvensföreskrifter eller förpliktelser i internationella fördrag eller om det är motiverat för att förebygga eller avhjälpa störningar av radiokommunikationen *eller för användningen av radiofrekvensområdet enligt dess primära användningsändamål*. Tillståndsvillkoren kan ändras också om det är nödvändigt för att användningen av radiofrekvenserna behöver omorganiseras på grund av en förändring i de ekonomiska eller tekniska verksamhetsförutsättningarna för ett teleföretag på marknaden *eller av att, ett nytt teleföretag kommer in på marknaden eller av att det sker andra motsvarande förändringar av förhållandena på marknaden*.

10 §

Beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering

Om inte något annat följer av 5–7 mom., skall radiotillstånd eller frekvensreservering som uppfyller villkoren enligt 9 § beviljas, om

2) det inom frekvensområdet finns tekniskt ändamålsenliga radiofrekvenser som kan anvisas sökanden för användning eller reservering,

2a) *radiosändarens överensstämmelse med uppställda krav har säkerställts, och*

Sökanden och innehavaren av radiotillstånd samt vid behov även något annat teleföretag är skyldiga att till Kommunikationsverket lämna de av verket begärda uppgifter som är nödvändiga för att fatta det i 7 mom. avsedda tillståndsavgörandet.

12 §

Återkallande av radiotillstånd och radiofrekvensreservering

Kommunikationsverket får helt eller delvis återkalla radiotillstånd eller radiofrekvensreserveringar, om

12 §

Återkallande av radiotillstånd och radiofrekvensreservering

Kommunikationsverket får helt eller delvis återkalla radiotillstånd eller radiofrekvensreserveringar, om

4 a) i 6 § 4 mom. avsedda villkor för beviljande av radiotillstånd inte längre uppfylls,

I 1 mom. 3 punkten avsedda beslut om uppställande av tidsfrist får ändring inte sökas separat genom besvär .

15 §

Påvisande av behörighet

15 §

Påvisande av behörighet

Kommunikationsverket kan återkalla det i 3 mom. avsedda förordnandet till examensförrättare, om examensförrättaren inte längre uppfyller de i momentet avsedda förutsättningarna för förordnande till examensförrättare eller väsentligt bryter mot bestämmelserna och föreskrifterna för verksamheten.

Kommunikationsverket kan vid behov utfärda närmare bestämmelser om förrättande av examen.

19 §

Import, försäljning, saluförande, demonstration och användning

En radiosändare får inte användas för radiokommunikation om det inte säkerställts att den uppfyller kraven enligt 20 eller 24 §. En radiosändare får dock användas för radiokommunikation, om rätten att använda den har godkänts på det sätt som avses i 7 § 4 mom. eller om Kommunikationsverket har beviljat ett radiotillstånd som avses i 7 § 1 mom. för innehav och användning av radiosändaren för forskning och utveckling som gäller radioanläggningar.

21 §

Förfaranden för bedömning av överensstämmelse

Att en teleutrustning överensstämmer med kraven skall påvisas genom

3 b) produktionskontroll som innehåller i 14 § i elsäkerhetslagen (410/1996) avsett intyg eller beskrivning av ett besiktningsorgan, eller genom

21 d §

Säkerställande av överensstämmelse i fråga om nätverksutrustning

Att nätverksutrustning, vars tillverkare har tillämpat nationella standarder motsvarande i Europeiska gemenskapernas officiella tidning offentliggjorda harmoniserade standarder om elektromagnetisk kompatibilitet eller sådana nationella standarder, för vilkas tillämpningsområde det inte finns harmoniserade standarder, stämmer överens

19 §

Import, försäljning, saluförande, demonstration och användning

En radiosändare får inte användas för radiokommunikation om det inte säkerställts att den uppfyller kraven enligt 20 eller 24 §. En radiosändare får dock användas för radiokommunikation, om rätten att använda den har godkänts på det sätt som avses i 7 § 4—7 mom. eller om Kommunikationsverket har beviljat ett radiotillstånd som avses i 7 § 1 mom. för innehav och användning av radiosändaren för forskning och utveckling som gäller radioanläggningar.

21 §

Förfaranden för bedömning av överensstämmelse

Att en teleutrustning överensstämmer med kraven skall påvisas genom

3 b) intern kontroll av produktionen enligt vad som föreskrivs med stöd av elsäkerhetslagen (410/1996) eller intern kontroll av produktionen som innehåller ett utlåtande givet av ett anmält besiktningsorgan, eller

21 d §

Säkerställande av överensstämmelse i fråga om nätverksutrustning

Överensstämmelse hos nätverksutrustning skall påvisas genom ett i 21 § 1 mom. 3 b punkten avsett bedömningsförfarande.

med kraven skall påvisas genom bedömningsförfarandet enligt 21 § 1 mom. 1 punkten.

Att nätverksutrustning, vars tillverkare inte har tillämpat i 1 mom. avsedda standarder eller har tillämpat dem endast delvis, stämmer överens med kraven skall påvisas genom bedömningsförfarandet enligt 21 § 1 mom. 3 b-punkten.

21 e §

Fast installation

En fast installation skall utföras genom god teknisk praxis så att den fasta installationen uppfyller de i 20 § 1 mom. 2 punkten avsedda skyddskraven för elektromagnetisk kompatibilitet. Överensstämmelsen för en fast installation i fråga om elektromagnetisk kompatibilitet behöver inte påvisas genom ett i 21 § avsett bedömningsförfarande.

Utan hinder av vad som bestäms i 19 § 3 mom. och 21 d § behöver inte överensstämmelsen för en nätverksutrustning som är avsedd för en viss fast installation och som inte saluförs påvisas i fråga om de i 20 § 1 mom. 2 punkten avsedda skyddskraven för elektronisk kompatibilitet och utrustningen behöver inte förseas med en märkning som föreskrivits av Kommunikationsverket med stöd av 22 § 1 mom.

Innehavaren av en fast installation är skyldig att utse en person som är ansvarig för att den fasta installationen följer bestämmelserna i 1 mom. och på begäran lämna Kommunikationsverket uppgift om den ansvariga.

Kommunikationsverket kan meddela närmare bestämmelser om det förfarande som följs när fasta installationer utförs och om att utse och anmäla den ansvariga personen samt om handlingar i anslutning till fasta installationer och därtill avsedda nätverksutrustningar samt om dokumentations- och förvaringsskyldigheten.

22 §

Märkning och information

Radioanläggningen eller teleterminalutrustningen skall åtföljas förutom av en försäkran om överensstämmelse också av uppgifter på finska och svenska om anläggningens eller utrustningens användningsändamål (meddelande om användningsändamål). Uppgifterna skall vara tydligt synliga på radioanläggningens försäljningsförpackning och i handboken och av dem skall framgå de Europeiska unionens medlemsstater eller geografiska områden där anläggningen avses bli använd. Av uppgifterna på teleterminalutrustning skall klart framgå till vilka anslutningar i allmänt kommunikationsnät den är avsedd att anslutas.

(ny)

24 §

Kraven som gäller särskilda radioanläggningar och teleterminalutrustningar

Vad som bestäms i 20—22 § gäller inte

4) radioanläggningar som används i radiokommunikation för luftfart,

30 §

Identifiering och lokalisering av orsaken till störningar

Kommunikationsverket har rätt att bedriva observation av radiokommunikationen och det tekniska utförandet för att säkerställa att radiofrekvenserna är tillräckligt störningsfria och att de används effektivt. Iden-

22 §

Märkning och information

Radioanläggningen och teleterminalutrustningen skall åtföljas förutom av en försäkran om överensstämmelse också av uppgifter om anläggningens eller utrustningens användningsändamål (*meddelande om användningsändamål*). Uppgifterna skall framgå tillräckligt tydligt av radioanläggningens försäljningsförpackning och handboken och av dem skall framgå Europeiska unionens medlemsstater eller geografiska områden där anläggningen avses bli använd. Av uppgifterna på en teleterminalutrustning skall klart framgå till vilka anslutningar i ett allmänt kommunikationsnät den är avsedd att anslutas.

Vad som bestäms i 2 mom. gäller inte enbart radiomottagare som är avsedda för mottagning av televisions- eller radioprogramutbud.

24 §

Kraven som gäller särskilda radioanläggningar och teleterminalutrustningar

Vad som bestäms i 20—22 § gäller inte

4) radioanläggningar som används i luftfartyg för radiokommunikation inom luftfarten,

30 §

Identifiering och lokalisering av orsaken till störningar

Kommunikationsverket har rätt att bedriva observation av radiokommunikationen och det tekniska utförandet för att säkerställa att radiofrekvenserna är tillräckligt störningsfria och att de används effektivt. Iden-

tifieringsuppgifter för konfidentiella radiosändningar får vara föremål för observation och användas bara i den utsträckning som det är nödvändigt för att identifiera och lokalisera orsaken till störningar av radiokommunikationen, avhjälpa eller begränsa störningar och vidta åtgärder för att den som orsakat störningar ställs under åtal. Innehållet i konfidentiella radiosändningar får dock vara föremål för observation och uppgifter om innehållet användas bara om detta är nödvändigt för att identifiera, lokalisera, avhjälpa eller begränsa störningar av radiokommunikation i säkerhetssyfte eller för att få den som orsakat störningar ställd under åtal.

31 §

Kontroll

Vad som i 3 mom. föreskrivs om Kommunikationsverkets kontrollör gäller också företrädare för gränsbevakningsväsendet.

5 kap

Särskilda bestämmelser

39 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen

1) innehar eller använder en radiosändare utan radiotillstånd eller använder en radiosändare utan föreskriven behörighet eller kompetens,

2) bryter mot bestämmelser eller förbud om förhindrande eller begränsning av störningar,

3) bryter mot bestämmelserna om import, försäljning, saluföring, överlåtelse eller stäl-

tifieringsuppgifter för konfidentiella radiosändningar får vara föremål för observation och användas bara i den utsträckning som det är nödvändigt för att identifiera och lokalisera orsaken till störningar av radiokommunikationen *eller en koncessionsberoende radiosändare som används utan radiotillstånd*, avhjälpa eller begränsa störningar och vidta åtgärder för att den som orsakat störningar ställs under åtal. Innehållet i konfidentiella radiosändningar får dock vara föremål för observation och uppgifter om innehållet användas bara om detta är nödvändigt för att identifiera, lokalisera, avhjälpa eller begränsa störningar av radiokommunikation i säkerhetssyfte eller för att få den som orsakat störningar ställd under åtal.

31 §

Kontroll

Vad som i 3 mom. föreskrivs om Kommunikationsverkets kontrollör gäller också företrädare för gränsbevakningsväsendet *och polisen*.

5 kap

Särskilda bestämmelser

39 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen

1) innehar eller använder en radiosändare utan radiotillstånd eller använder en radiosändare utan föreskriven behörighet eller kompetens,

2) bryter mot bestämmelser eller förbud om förhindrande eller begränsning av störningar,

3) bryter mot bestämmelserna om import, försäljning, saluföring, överlåtelse eller stäl-

lande till påseende av en teleutrustning eller mot ett förbud som utfärdats då en teleutrustning tagits för undersökning, eller

4) bryter mot bestämmelserna om säkerställande av en radioanläggnings eller teleterminalutrustnings överensstämmelse eller om den förvaring av dokument som har samband med detta eller mot bestämmelserna om utsläppande på marknaden, märkning eller meddelande om användningsändamål,

skall för brott mot radiolagen dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

lande till påseende av en teleutrustning eller mot ett förbud som utfärdats då en teleutrustning tagits för undersökning, eller

4) bryter mot bestämmelserna om säkerställande av en radioanläggnings eller teleterminalutrustnings överensstämmelse eller om den förvaring av dokument som har samband med detta eller mot bestämmelserna om utsläppande på marknaden, märkning eller meddelande om användningsändamål,

skall för brott mot lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag

40 §

Ändrings sökande

Kommunikationsverket har rätt att genom besvär söka ändring i ett beslut genom vilket Kommunikationsverkets beslut har upphävts eller ändrats.

43 a §

Beredskap och undantagsförhållanden

De som på framställning av Försörjningsberedskapscentralen vid kommunikationsministeriet förordnats till centrala användare och användargrupper av radiofrekvenser är skyldiga att i samarbete med Kommunikationsverket genom beredskapsplanering och förberedelse för undantagsförhållanden sörja för en tillräckligt störningsfri och effektiv användning av radiofrekvenserna även i undantagsförhållanden och vid störningar under normala förhållanden.

43 b §

Försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets rätt till information

Försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet har utan hinder av sekretessen rätt att få information av Kommunikationsverket om användningen av frekvenser som är av betydelse för beredskapsplaneringen och förberedelser för undantagsförhållanden.

Denna lag träder i kraft den 20 .